

Akvarellieffektit

A collage of several watercolor paintings on white paper, overlapping each other. The paintings feature various shades of green, blue, and yellow, depicting foliage and abstract patterns. One painting shows a large green leaf with a yellow center. Another shows a cluster of green leaves. A third shows a blue and green abstract pattern. A fourth shows a yellow and green abstract pattern. A fifth shows a red and white abstract pattern. The text 'Akva' is visible in the top left corner, and 'JUNIOR' is visible in the bottom right corner.

Johdanto

Tässä työssä kokeillaan erikoisefektejä akvarellimaalauksessa.

Kesto 1-2h (+kuivumisaika)

Työ on suunnattu ala- ja yläkouluikaisille

Avainsanat: akvarelli, vesivärimaalaus, erikoisefekti, kemia

Akvarellimaalaus

- **Yksi haastavimmista maalaustekniikoista.**
- **Värit ovat kuultavia, eivätkä peitä toisiaan.**
- **Valkoinen väri saadaan jättämällä paperi näkyviin halutuista kohdista.**
- **Perustuu veden määrän säätelyyn.**
- **Yleisimmät tekniikat ovat märkää märälle, jolloin väri leviää hallitsemattomasti sekä kuivaa kuivalle, jolloin pystyy tekemään yksityiskohtaista jälkeä.**
- **Onnistumisen edellytys on kunnollinen paperi ja riittävän pigmenttipitoiset värit.**

Erikoisefektit

Koska akvarellimaalauksen tärkein elementti on vesi, on akvarelleilla helppo tehdä erikoisefektejä.

Osan efekteistä taustalla on kemiallinen ilmiö, esimerkiksi vettä hylkivät aineet aiheuttavat efektin.

Tarvitset

- Vesivärit
- Paperia
- Elintarvikekelmua
- Suolaa
- Astianpesuaineen
- Veitsen
- Kynntilän
- käsidesiä
- Kasveja
- Siveltimeen
- Maalarinteippiä
- Vesiastian

Vinkki!

Työ ei välttämättä toimi kaikilla papereilla tai matalapigmenttisillä väreillä, eli värinapeilla, joista ei irtoa runsaasti väreä.

Työvaiheet

1. Teippaa paperi reunoista alustaan tai pöytään, jottei se kupruile kastuessaan.

2. Laveeraa runsaalla vedellä eri värisiä alueita paperille. Osa efekteistä pitää tehdä ennen laveerausta

3. Testaile eri aineita lavaarauksiin. Voit kirjoittaa teippiin, mitä ainetta kokeilit.

4. Kun maalaukset kuivuvat, puhdistä ylimääräiset aineet pois ja jatka maalaamista tai kokeile piirtää!

Suola

Ripottele suola märän maalipinnan päälle. Maalauksen ei kannata olla liitimärkä, hieman kostea riittää. Tuleeko erikokoisilla suolakiteillä erilaista jälkeä?

Suolakiteet absorboivat eli imevät vettä vesiväristä, mutta pigmentti eli väriaine jää paikoilleen. Tämän reaktion seurauksena suolakiteiden kohdalle jää vaaleita alueita, joissa pigmenttiä ei ole yhtä paljon kuin muualla.

Kelmu

Laveeraa paperi ja aseta kelmu paperin myötäisesti märän maalipinnan päälle. Anna kuivua kokonaan ja poista kelmu.

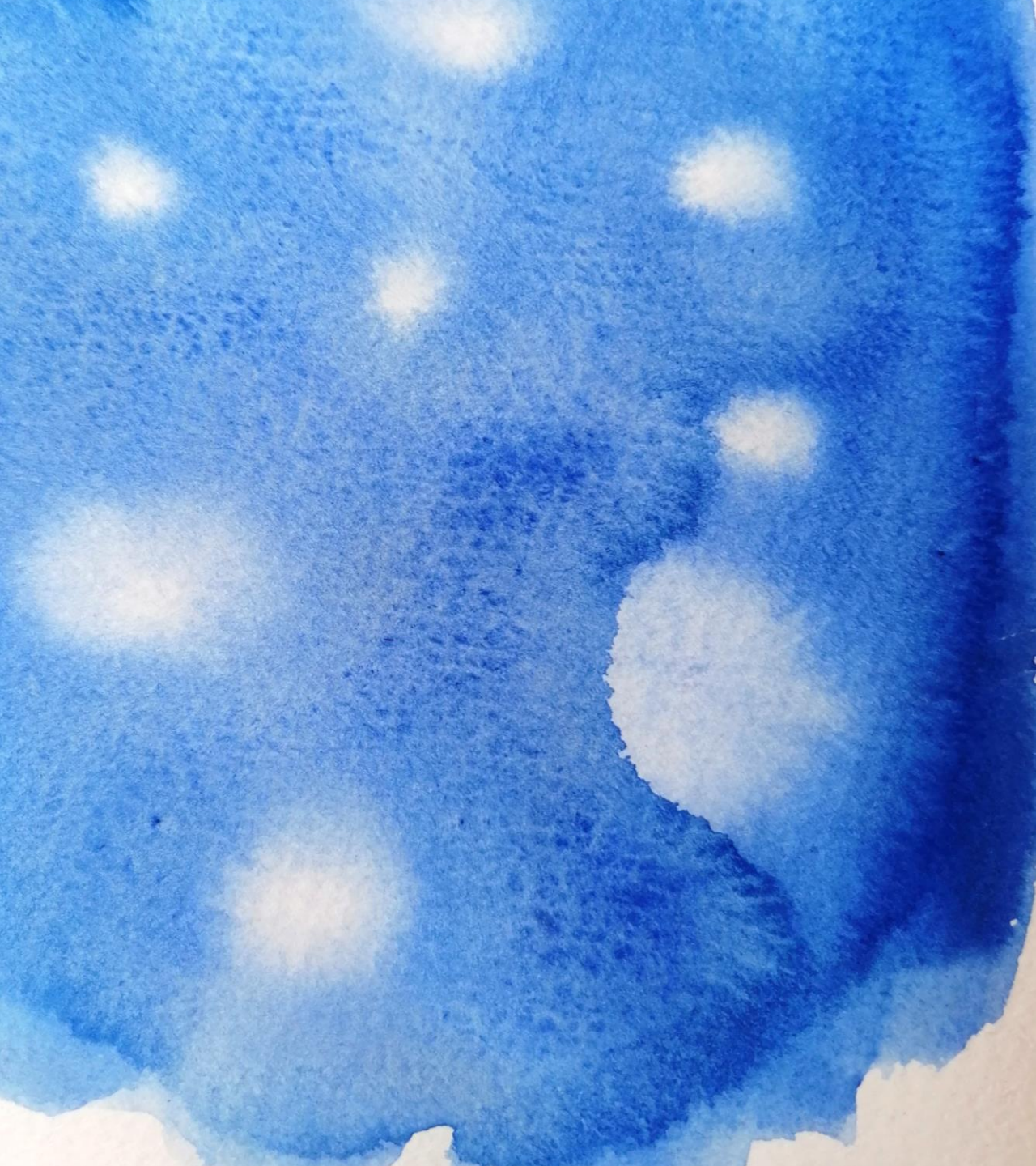
Muovikelmu on vesitiivistä materiaalia, joten vesi ei pääse haihtumaan kelmun läpi. Vesiväri virtaa epätasaisen kelmun alla satunnaisesti erilaisiksi laikuiksi ja alueiksi riippuen siitä, missä kohti paperia kelmu on tiiviimmin paperin päällä ja missä kohti kelmun ja paperin välillä on ilmaa. Vesiväri ja sen sisältämät pigmentit imeytyvät paperiin eri kohdissa eri määrin ja saavat aikaan mielenkiintoisen, sattumanvaraisen tekstuurin.

Steariini

Piirrä kynntilällä kuvioita kuivan paperin pintaan. Kun olet valmis, laveeraa päälle vesiväreillä.

Steariini on vettä hylkivää eli hydrofobista ainetta. Kun sitä laitetaan paperin pintaan, muuttuvat steariinilla käsitellyt kohdat vettä hylkiviksi. Koska vesiväri on vesiliuos, ei vesiväri tartu steariinilla käsiteltyyn kohtaan paperissa.

Saippua

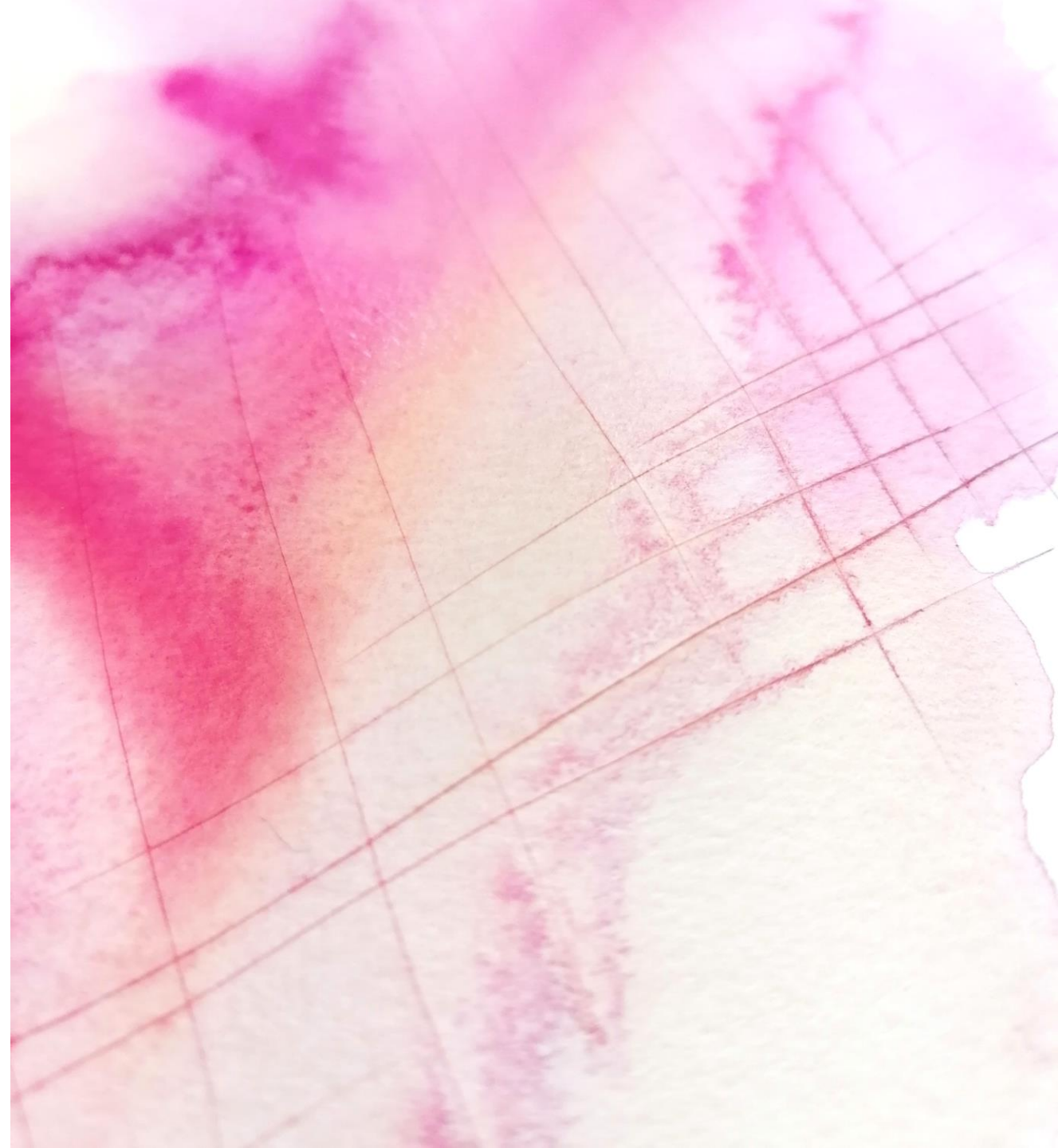
Laveeraa paperi ja tiputtele tai maalaa siihen laimealla saippuvedellä.

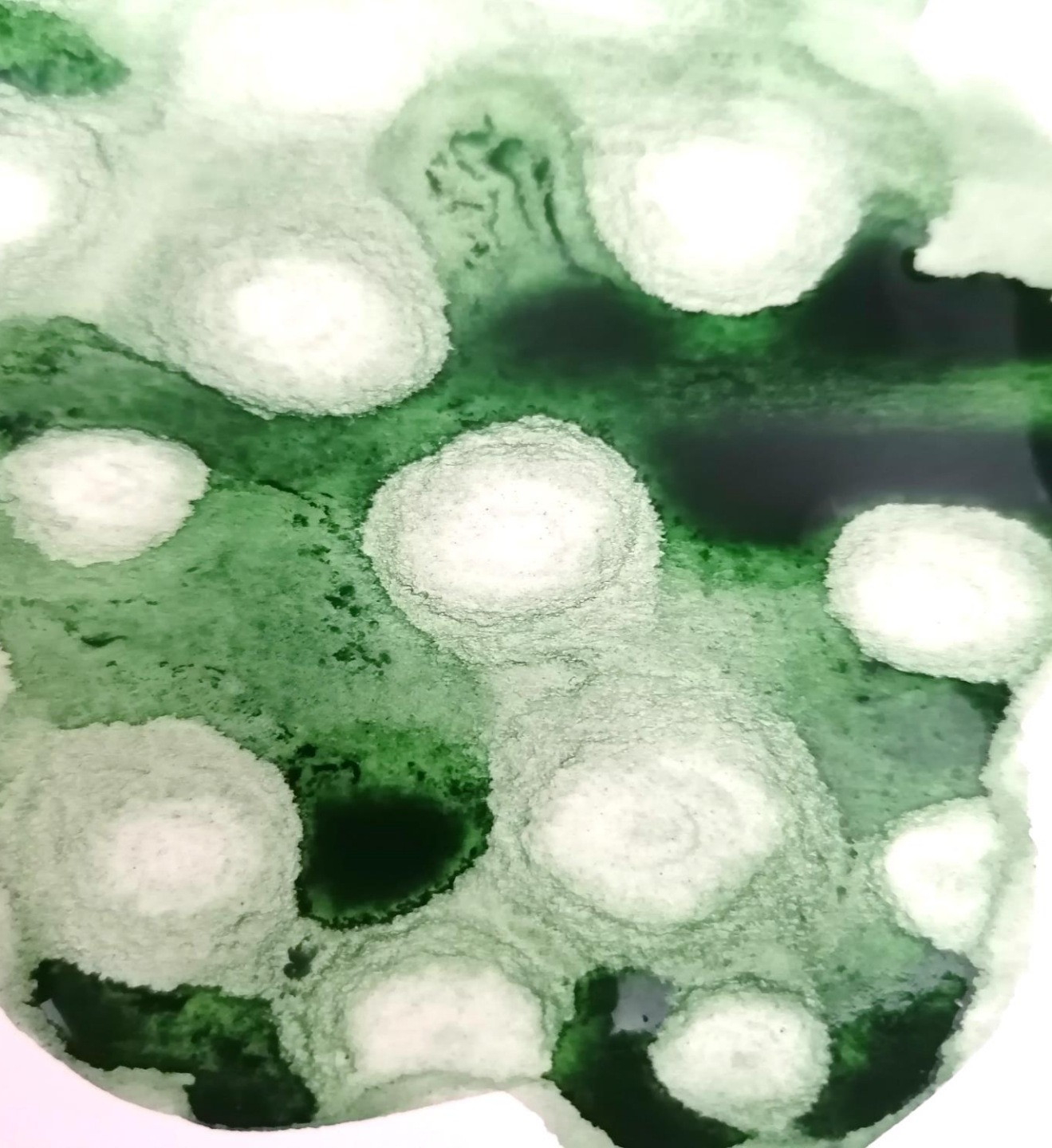
Kun vesivärin päälle tiputetaan saippualiuosta, aiheuttaa saippuan lisäys vesivärin karkaamisen pois päin. Tällöin saippuan kohdalle jää maalauksessa vaaleampi alue. Tätä ilmiötä kutsutaan Marangoni-ilmiöksi. Marangoni-ilmiö perustuu eroihin nesteen pintajännityksissä. Neste, jolla on korkeampi pintajännitys, vaikuttaa voimakkaammin ympäröivään nesteeseen kuin neste, jolla on matala pintajännitys. Jos pintajännitys muuttuu jossain kohdassa, neste virtaa pois päin matalan pintajännityksen alueelta. Veden pintajännitys on korkea, jolloin pienikin saippualisäys saa veden karkaamaan pois päin kohdasta, johon saippuaa lisättiin.

Urat

Paina kuivaan paperiin tikulla tai veitsellä viivoja ja muita kuvioita ennen maalausta. Laveeraa sen jälkeen urien päältä vesiväreillä.

Kun paperin pintaan tehdään uria, pääsee vesiväriä imeytymään uriin enemmän kuin paperin pinnalle. Uriin kasaantuu enemmän pigmenttiä kuin muihin kohtiin paperia, jolloin urat jäävät muita alueita tummempisävyisiksi.

Käsidesi

Laveeraa paperi ja tiputtele tai maalaa siihen käsidesillä.

Käsidesin sisältämä alkoholi aiheuttaa hylkimisreaktion vesiväriin ja käsidesin välille. Käsidesi työntää vesiväriä poispäin, jolloin kohtaan, johon käsidesiä tiputettiin, jää vaaleampi alue.

Kasvit

Laveeraa paperi ja asettele kasvit paperille märän maalipinnan päälle. Prässää kasvit tarvittaessa suoriksi. Anna työn kuivua kokonaan ennen kasvien poistamista.

Paperi kuivuu kasvin alla hitaammin, joten väri imeytyy kasvien viereen nopeammin kuivuville alueille, jolloin kasvin muoto jää valkoiseksi.

Puhaltaminen

Tiputtele paperille märkiä maalipisaroita ja puhalla niihin niin, että ne leviävät. Voit käyttää apuna pilliä.

Puhallustekniikka on fysikaalinen efekti, jossa vesiväri saadaan liikkumaan ilmavirran avulla. Nesteen kulkemiseen paperin pinnalla vaikuttavat mm. puhalletun ilmavirran suunta ja suuruus, nesteen viskositeetti ja käytettävän paperin pintaominaisuudet.

Tehtävä

Nyt kun olet kokeillut eri efektejä, on aika yhdistää ne maalaukseen!

Tutki maalaamiasi pintoja ja mieti, mitä sinulle tulee niistä mieleen? Jatka maalauksiasi vesiväreillä tai kynillä tai aloita ihan uusi maalaus, jossa käytät tehokeinona joitakin efekteistä.

Voit inspiroitua esimerkiksi kesästä!

Muista, että koko paperia ei ole pakko maalata.

Tiesitkö että...

Kokeellisuus ja sattuma ovat yleisesti
käytettyjä tekniikoita taiteessa?
Sattuman avulla voi laajentaa omaa
taiteellista ilmaisuaan. Sattuma ja
leikittely olivat erityisesti
avantgardistien suosiossa 1900-
luvulla.

Aalto Junior

Jaa kuva
#AaltoJunior
#kokeilekotona

Lähteet

Kuvat:

Greta Salonen / Aalto Junior